

EUROPA ȘI ROMÂNIA - O PERSPECTIVĂ ASUPRA ASIGURĂRILOR

Stroe Mihaela Andreea*

Universitatea „Nicolae Titulescu”, București, România

Rezumat

Industria asigurărilor a cunoscut o creștere importantă în ultimii zece ani, o creștere care a fost susținută de investițiile internaționale, de creșterea financiară și dezvoltarea de noi produse de asigurare necesare pentru nevoile speciale de securitate în domeniul personal sau de afaceri. În timpul crizei economice, sectorul asigurărilor a fost, de asemenea, afectat de majorarea primelor de subscriere datorate lipsei de lichiditate, înregistrându-se o scădere deși oamenii ar fi trebuit să fie mai riscofobi decât de obicei. Scopul acestei lucrări este de a analiza evoluția pieței de asigurări în ultimii ani și noile tendințe ale piețelor din Europa și România având în vedere factorii multipli care pot declanșa nevoia de asigurare. Calitatea factorilor de viață, venituri și socio-cultural poate influența comportamentul consumatorilor, pe de altă parte cadrul financiar este analizat pentru a observa fluctuația indicatorilor de asigurări. Mai mult decât atât, surprinderea sectorului asigurărilor europene și cel românesc poate crea un cadru în care să putem înțelege mai bine circumstanțele în care consumatorul de asigurări ia decizii.

Cuvinte cheie: asigurare, indicatori, decizii, mediu, statistici.

Clasificare JEL: A10

Introducere

Operațiunile de asigurare efectuate pe bază contractuală se desfășoară într-un cadru numit "piața asigurărilor". Pe piața asigurărilor se întâlnește cererea de asigurare venită din partea persoanelor asigurabile, dorința de a se subscrie diferitelor tipuri de asigurare cu oferta de asigurare, susținută de organizații specializate autorizate să lucreze în acest domeniu și capabile din punct de vedere financiar și legal, să desfășoare o astfel de activitate. Cererea de asigurare se concretizează prin contractele de asigurare după confruntarea cu oferta. Mărimea pieței de asigurare este exprimată prin utilizarea mai multor indicatori, cum ar fi valoarea anuală a primelor de asigurare, valoarea sumelor perioadei asigurate, numărul de contracte încheiate în perioada de raportare, numărul de polițe active și angajamentele totale față de societățile de asigurări. Oferta de asigurare este oferită de companii private de asigurări de stat sau mixte, organizații de asigurări mutuale și tontine.

---

*Autor de contact, **Stroe Mihaela Andreea** - andreea19_stroe@yahoo.com

Pe piața asigurărilor din România sunt vândute mai multe produse și servicii, cum ar fi polițele de asigurare împotriva diferitelor riscuri. Asigurările nu pot fi înlocuite reciproc. De exemplu, produsul "asigurare auto împotriva riscului de accident" nu poate fi înlocuit cu produsul "asigurarea de răspundere civilă" sau "viață". Concurența pe piața asigurărilor este între companiile de asigurări cu același profil care "e" același tip de produs. După 1991, legea din țara noastră permite 10 categorii de asigurări pe care companiile de asigurări le pot practica: viață, oameni, altele decât viața, vehicule, maritim și transport, aviație, incendii și alte daune ale bunurilor, răspundere, garanții la împrumut și asigurări pierderea financiară. Obiectivele principale în România sunt asigurările auto, locuințele și asigurările medicale.

La baza acestui sector se află lipsa de instruire a oamenilor în această privință, din moment ce activitatea de asigurări a înregistrat o creștere puternică încă din 1990 și propagarea asigurărilor care în cele din urmă duce la crearea cererii de asigurare prin declanșarea unor mecanisme menite să creeze o nevoie reală sau mai puțină conștientizată de cunoaștere din partea consumatorilor. Recomandarea sau reputația unui anumit produs de asigurare influențează și cererea de asigurare.

În ceea ce privește atomizarea pieței din România, nu putem vorbi despre o atomizare puternică, deoarece puține companii de asigurări domină piața. Aceasta face ca conștiința consumatorului să se încreadă în acea societate cu o reputație înaltă care face ca manipularea puterii să fie semnificativă. Această problemă ridică problema dacă există sau nu concurență pe piață? În ceea ce privește omogenitatea produselor, există concurență între societățile de asigurări care oferă aceleași tipuri de produse, în timp ce doar câteva companii de pe piața asigurărilor pot influența o piață sensibilă care are o cotă de piață semnificativă și beneficiază de încrederea celor care cumpără asigurare.

În ceea ce privește calitatea produselor, acesta este un domeniu în care asigurătorii români au dezvoltat noi strategii cum ar fi vânzarea de asigurări prin intermediul sistemelor bancassurance, acordarea atenției nevoilor consumatorilor, dezvoltarea de noi produse de asigurare, cum ar fi asigurarea de întrerupere a afacerilor, introdusă pentru prima dată de Platinum în 2011 și încercând să încurajeze educația financiară prin baze de date informaționale pe internet. O nouă tendință de creștere a calității asigurărilor se face prin intermediul vânzărilor prin intermediul internetului și al asigurării prin intermediul bancar-bancassurance. Asigurătorii noștri operează într-o țară în care 48,7% dintre cei peste 15 ani utilizează internet, prin urmare, era de așteptat ca platformele de vânzări online de asigurări să crească în ultimul timp într-un ritm accelerat. De asemenea, companiile de asigurări din România au o importanță din ce în ce mai bună de a arăta modul în care site-ul web al companiei și chiar de a dezvolta alte portale rolul de prezentare și vânzare a produselor.

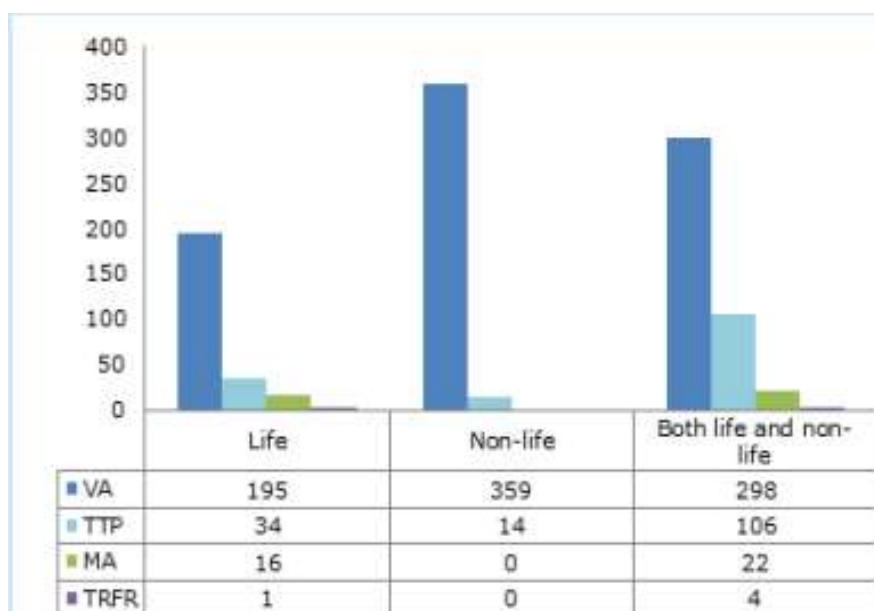
Calitatea pe piețele din România este sporită, concentrându-se pe conducere și stabilind scopul organizării și creării mediului pentru dezvoltarea agenților de vânzări de bună calitate, implicați în realizarea scopurilor societăților de asigurare. Cu toate acestea, concentrarea consumatorilor și o abordare bazată pe proces duce la un nivel mai ridicat de conștientizare atât din partea societății de asigurări, cât și a consumatorului. O abordare factuală în luarea deciziei este necesară pentru satisfacerea nevoilor consumatorilor. Aceste principia stau la baza tuturor standardelor de calitate.

Noile tendințe în Europa

Sectorul a continuat să se adapteze la noul regim de solvabilitate II (SII), care a intrat în vigoare în ianuarie 2016. Directiva Solvabilitate II a introdus modificări

semnificative și cerințe specifice legate, între altele, de diferitele formate de raportare, cea mai bună estimare a rezervelor tehnice, cerințe mai stricte de adecvare a capitalului, cerințe specifice de măsurare și prezentare. În anul 2016, primul an de aplicare a Solvency II, raportarea către autoritățile naționale de supraveghere (ANS) a întreprinderilor de asigurare și de reasigurare este limitată. În special, conform raportului Solvabilitate II, impactul măsurilor LTG (garanții pe termen lung) asupra poziției financiare a fost raportat ANS-urilor pentru prima dată în 2017. Prin urmare, și informațiile furnizate de AEAPO cu privire la impactul acestor măsuri asupra întreprinderilor este limitată. În timp ce testul de stres din 2016 a furnizat deja informații privind impactul măsurilor LTG, întregul său potențial va fi atins numai pe parcursul anului 2017.

Directiva privind solvabilitatea II (articolul 77 litera (f)) cere AEAPO să prezinte anual Parlamentului European, Consiliului și Comisiei, până în 2020, un raport privind impactul aplicării măsurilor de garantare pe termen lung (LTG). Concluziile vor constitui baza revizuirii Directivei Solvabilitate II în acest sens. În decembrie 2016, AEAPO a publicat primul Raport anual privind măsurile LTG, în special cu privire la utilizarea și impactul acestora asupra poziției financiare a asigurătorilor, atât în ceea ce privește rata cerințelor de capital de solvabilitate, cât și rezervele tehnice. Societățile de asigurare incluse în raportul LTG și care utilizează cel puțin una dintre măsuri reprezintă 69% din provizioanele tehnice (901 de societăți de asigurare) ale pieței de asigurări și reasigurări din SEE, reprezentând împreună 24 de țări diferite (figura nr.1).

Figura nr. 1. Numărul întreprinderilor care utilizează măsurile LTG

Sursa: Raportul EIOPA LTG

Acest raport privind stabilitatea financiară prezintă analiza riscurilor și evaluarea de către AEAPO a sectorului european al asigurărilor. Odată cu punerea în aplicare a regimului Solvency II în ianuarie 2016, au fost introduse îmbunătățiri substanțiale în ceea ce privește cuantificarea riscurilor și standardele de raportare. În ciuda regimului care

implică o schimbare majoră în modul în care companiile de asigurări trebuie să-și înființeze bilanțul și să-și calculeze cerințele de capital de solvabilitate, tranziția inițială a fost destul de neîntreruptă, rezultând o poziție relativ stabilă de rentabilitate și de solvabilitate.

Caracteristici specifice ale peisajului european de asigurare sunt date de varietatea largă a structurilor corporative și a dimensiunilor companiilor. Feedback-ul primit de la grupurile de interese a indicat că introducerea Solvency II a schimbat acest lucru. Asigurătorii mici și specialiști au continuat să ofere capacități semnificative pentru acoperirea de nișă în viitor, de exemplu, pentru polițele de răspundere civilă ale medicilor. Avizele tind să varieze dacă Solvency II a avut un efect asupra consolidării în sectorul asigurărilor. Unii se așteaptă ca cerințele de capital în continua dezvoltare să crească probabilitatea de consolidare pe piață. Cu toate acestea, acest lucru ar putea duce la o presiune mai mare asupra prețurilor de pe piața asigurărilor și ar conduce, de asemenea, la expertiza valoroasă a asigurătorilor specializați și la o gama largă de produse care se pierd. Introducerea Solvency II a implicat schimbări uriașe pentru grupurile de asigurări. Impactul social se referă la feedback-ul primit de la grupurile de interese indică faptul că impactul social al Solvency II depinde de măsura în care cerințele de capital pentru fiecare produs de asigurare individual au crescut cât și obligația asigurătorilor de a ajusta prețurile. Prețurile mai mari ca rezultat al cerințelor de capital mai mari ar fi putut cauza o scădere a cererii de protecție a asigurărilor, ceea ce ar avea un efect negativ asupra societății, inclusiv în zonele în care asigurarea este obligatorie. În ceea ce privește impactul economic, este important să accentuăm importanța sectorului asigurărilor pentru finanțarea economiei reale. Nu numai că asigurătorii oferă protecție împotriva apariției anumitor evenimente, dar joacă, de asemenea, un rol semnificativ ca investitori mari. Companiile de asigurări s-au dovedit a fi un factor determinant al crizei financiare, ceea ce a încurajat grupurile de interese să urmărească cu fermitate obiectivul UE de creștere economică inteligentă, durabilă și integrată în Europa. Dacă Solvency II limitează atractivitatea anumitor instrumente de capital, asigurătorii își pot reduce investițiile pe piețele financiare, ceea ce ar afecta în mod negativ capacitatea băncilor de a mobiliza capitaluri pentru a acoperi împrumuturile acordate persoanelor fizice și firmelor. Solvabilitatea II a adus modificări majore în legislația europeană în materie de supraveghere. Ceea ce este fără îndoială este că introducerea Solvency II era costisitoare. Acest lucru nu înseamnă neapărat că primele de asigurare au fost sau vor trebui să fie ajustate. Dimpotrivă, ar trebui să se gândească serios la adaptarea anumitor produse la circumstanțele actuale ale pieței. Se așteaptă ca reasigurătorii să introducă pe piață produse care să permită asigurătorilor să își reducă cerințele de capital.

Pentru a face o idee despre dezvoltarea infrastructurii europene a pieței de asigurări, putem studia tabelul de mai jos unde sunt ilustrate principalii indicatori de dezvoltare din 2012 până în 2016 și tendințele acestora (Tabelul nr. 1)

Tabelul 1 Indicatori de dezvoltare a pieței europene de asigurări din 2012 până în 2016

Indicator	2012	2013	2014	2015	2016	Tendențe 2014/2012	Tendențe 2016/2014
Volum prime asigurări de viață, blnUSD	881,00	933.72	1002.56	872.00	858.6	↑	↓
Volum prime asigurări de viață, bln of USD	659,68	686.41	692.53	597.00	611.4	↑	↓
Volumul total de prime, bln of USD	1540,68	1620.13	1695.09	1469.00	1470.0	↑	↓
Densitatea asigurărilor: prime pe capital în USD	1724.4	1833.5	1902.0	1634.4	1620.0	↑	↓
Gradul de penetrare al asigurărilor, %	6.73	6,82	6,83	6,89	6,73	↑	↓
Volumul total de prime ca cotă parte în PIB global, %	2.17	2,19	2,19	2,00	1,95	↑	↓

Sursa: Dezvoltarea infrastructurii pieței europene de asigurări, Antonina Sholoiko
Departamentul de Asigurări, Bancare și Managementul Riscului Taras Shevchenko
Universitatea Națională din Kiev

Dezvoltarea pieței europene a asigurărilor este, de asemenea, sub influența activității elementelor infrastructurii pieței de asigurări, cum ar fi Asociația actuarială a Europei (AAE), Asociația asigurătorilor reciproce și cooperativelor de asigurări din Europa (AMICE), Asociația Europeană de Management Financiar (EFMA) Autoritatea europeană pentru asigurări și pensii ocupaționale (AEAPO). În secolele XX-XXI, au fost create diverse elemente ale infrastructurii pieței europene de asigurări, pentru a dezvolta și sprijini diferite aspecte ale pieței asigurărilor: legislație, interese de protecție, educație, cercetare. Este dificil fără colaborarea cu elemente ale infrastructurii mondiale a pieței de asigurări.

Efectele aderării României la Uniunea Europeană pe piața asigurărilor

Piața asigurărilor din România a fost relansată în 1991, când monopolul de stat a devenit instabil și a fost eliminat după 40 de ani. Aderarea la UE a presupus atât costuri, cât și beneficii pe piața asigurărilor. Pe măsură ce piața a devenit mai sofisticată (consumatorii au devenit mai informați și mai pretențioși), oferta a devenit mai stabilă, iar concentrarea

pieței a început să se diminueze ca răspuns al asiguratorilor europeni care intră pe piața noastră.

Au fost lansate noi produse pe piața națională, bazate pe produse similare oferite de piața europeană. Majoritatea costurilor suportate de acest proces de aderare la UE se referă la cerințele juridice suplimentare introduse de Autoritate pentru societățile de asigurare (cerințe de capital, rezerve, fonduri etc.); introducerea de noi locuri de muncă, care trebuie să aibă un fond special (cum ar fi actuari, brokeri, manageri de risc etc.); costurile de instruire pentru anumite profesii (administratori de risc, subscrieri, actuari etc.). Importanța crescândă a brokerilor de asigurare a fost susținută de o creștere a calității serviciilor.

Astfel, brokerii au evoluat dintr-un canal intermediar de distribuție între asigurator și client, la nivelul unui consultant, furnizând servicii complexe de gestionare a riscurilor pentru clienți. Prețurile de pe piața europeană de asigurări au fost mult mai mari decât media din România. De exemplu, asigurarea maritimă ar fi trebuit să fie de trei ori mai scumpă dacă am considera că rata daunelor a fost de 60% în România, comparativ cu mai puțin de 25% în Europa de Vest. Un alt exemplu este creșterea primelor datorită creșterii limitelor de acoperire. O procedură mai bună de acoperire a riscurilor (cerută și impusă de creșterea concurenței după aderarea la UE) a adus, de asemenea, o creștere a cererii consumatorilor finali pentru produse de asigurare și, de asemenea, o creștere a costurilor totale pentru asiguratorii din România. Diferența este următoarea: există o discrepanță semnificativă între teoria europeană și situația reală pe piața asigurărilor din România, întrucât există o diferență semnificativă între rata daunelor europene și nivelul primelor de asigurare din România, -cum și cunoașterea românească. Se aștepta ca piața să devină mai tehnică ca urmare a modificărilor regulamentului, dar românii plătesc încă mai puțin pentru asigurarea bunurilor, chiar dacă țara noastră este una dintre cele mai predispușe la catastrofe naturale și din cauza unui astfel de eveniment este de așteptat să se perturbe serios prețurile de asigurare a locuinței.

Prognozele sunt încurajatoare pentru industria asigurărilor, în contextul scăderii perspectivei de investiții a populației prin instituțiile bancare sau a valorilor mobiliare tradiționale; astfel încât o soluție ar putea fi concentrată pe asigurările de viață și pe fondurile mutuale. Având în vedere perspectiva posibilității de a tripla volumul primelor brute încasate, preocupările asiguratorilor sunt orientate către căutarea unor noi posibilități de plasare, în condiții de maximă eficiență, a resurselor colectate de la clienți. În practică însă, putem spune în acest moment că gradul de dezvoltare a pieței de capital este sub așteptările cererii, plus ratele dobânzilor oferite de companiile bancare nu ajung la nivelul dorințelor creditorilor, adesea nivelul de interes neacoperind nici măcar valoarea inflației.

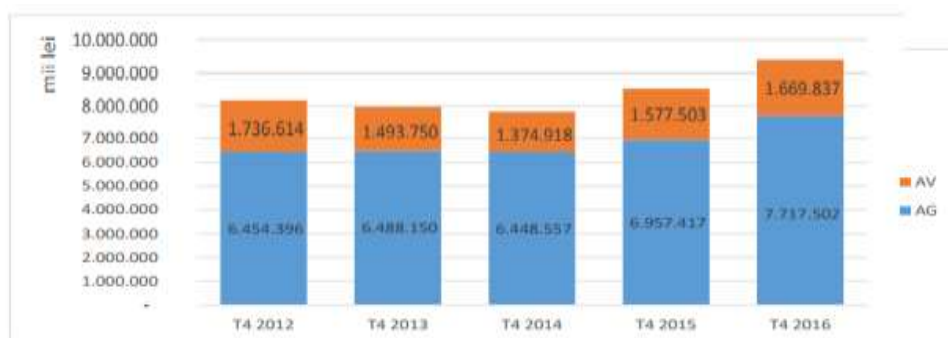
Piața asigurărilor din România

La 31 decembrie 2016, 31 de societăți de asigurări erau active pe piața asigurărilor, dintre care 17 practicau numai asigurări generale ("AG"), 7 practicau doar asigurări de viață ("AV") și 7 aveau activitate compozită. Piața asigurărilor din România a înregistrat în 2016 un total de prime brute subscrise, cumulat pentru societățile de asigurare și sucursale, de 10,05 miliarde de lei, majorându-se cu 10% față de anul precedent. Segmentul asigurărilor generale a crescut cu 11% în 2016 față de 2015, iar segmentul asigurărilor de viață a crescut cu 6,7%. Valoarea primelor brute subscrise de societățile și sucursalele de asigurări, numai pe teritoriul României, a fost de 9,93 miliarde lei, în creștere cu 12% față de anul precedent (8,86 miliarde lei). Prețurile brute subscrise în alte state au înregistrat o scădere de 54% în 2016 (0,1 miliarde lei) față de 2015 (0,27 miliarde lei). Spre deosebire de piața asigurărilor

europene dominată de segmentul de asigurări de viață (circa 61% în conformitate cu datele Asigurărilor Europa pentru 2014), în România au reprezentat doar aproximativ 18% din primele brute subscrise, piața fiind dominată de asigurarea generală auto. În primul trimestru al anului 2017, piața asigurărilor din România și-a menținut tendința de creștere, înregistrată în ultimele șase luni.

Companiile de asigurări autorizate și reglementate de Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF) au înregistrat în prima jumătate a anului 2017 un total de 5,04 miliarde lei din primele brute subscrise (PBS), în creștere cu 8% față de aceeași perioadă a anului precedent. În segmentul non-life (AG), asiguratorii au subscris primele brute în valoare de 3,97 miliarde lei, în creștere cu 2% față de aceeași perioadă a anului precedent. În același timp, segmentul de asigurări de viață (AV) a înregistrat un avans de 36% față de primele șase luni ale anului 2016, companiile de asigurări înregistrând un PBS de 1,07 miliarde de lei. Cea mai mare creștere comparativ cu aceeași perioadă din anul precedent, asigurările de sănătate au fost înregistrate cu aproximativ 70%. Asiguratorii au acumulat 2016 prime brute subscrise în sumă de 9.387.339 mii lei, în creștere cu 10% față de 2015 (figura nr.2):

- primele brute subscrise (PBS) pentru asigurările generale (AG) s-au ridicat la 7.717.502 mii lei, în creștere cu 11% față de anul precedent;
- primele brute subscrise aferente asigurărilor de viață (AV) sunt în sumă de 1.669.837 mii lei, în creștere cu 6% față de aceeași perioadă a anului precedent.

Figura nr. 2. Evoluția volumului primelor brute subscrise în perioada 2012-2016

În ceea ce privește distribuția geografică a subscrierilor (figura nr.3), se remarcă faptul că atât contractele de asigurare generală, cât și contractele de asigurare de viață sunt cele mai cumulative contracte de valoare din București și județul Ilfov, urmate de o distanță semnificativă între zona Nord-Vest și Centrul.

Figura nr. 3. Distribuția PBS pentru asigurarea generală în cele 8 regiuni de dezvoltare ale României

Sursa: www.csa.ro

Piața asigurărilor din România se caracterizează printr-un grad ridicat de concentrare. În 2016, 87% din totalul primelor brute subscrise au fost efectuate de 10 societăți de asigurare din cele 31 de societăți care desfășoară activitate de asigurare / reasigurare la 31 decembrie 2016, similar cu anii anteriori. Segmentul de asigurări generale a înregistrat o creștere de 11% în 2016 față de 2015 (figura nr. 4), iar segmentul asigurărilor de viață a înregistrat un avans de 6,7%. Cea mai mare creștere comparativ cu anul precedent a fost înregistrată de asigurările de sănătate cu aproximativ 70%.

Clasa	PBS AG (lei)					Pondere 2016	Modificare procentuală 2016/2015 (%)
	T4 2012	T4 2013	T4 2014	T4 2015	T4 2016		
A10	2.137.043.377	2.461.675.830	2.800.428.974	3.288.863.039	4.144.148.099	53,70%	26,01%
A3	1.916.682.149	1.796.496.249	1.684.128.251	1.687.601.059	1.756.071.493	22,75%	4,06%
A8	1.081.228.539	1.021.907.073	954.401.654	965.963.860	946.402.736	12,26%	-2,03%
Alte clase	1.319.441.753	1.208.071.301	1.009.597.639	1.014.988.676	870.879.664	11,28%	-14,20%
TOTAL	6.454.395.818	6.488.150.453	6.448.556.518	6.957.416.634	7.717.501.992	100,00%	10,92%

Figura nr. 4 Structura pe clase de asigurări generale

Sursa: www.csa.ro

Dinamica arată că, în ultimii patru ani, ponderea primelor brute subscrise pentru A10 a crescut constant de la un an la altul, în timp ce alte clase importante de asigurări

generale au scăzut sau au încetinit. Ponderea acestor trei clase fiind de 89% din totalul primelor brute subscrise pentru asigurări generale: A10 - Răspundere civilă pentru utilizarea vehiculelor terestre A3 - Vehicule terestre, cu excepția materialului rulant feroviar, cu prime brute subscrise de 1.756.071.493 reprezentând 23% din totalul subscrierilor de asigurări generale, A8 - Incendii și calamități naturale cu o primă brute subscrisă de 946.402.736 lei, reprezentând 12% din totalul asigurărilor generale.

Piața asigurărilor din România și-a continuat tendința de creștere susținută în 2016, înregistrând o primă brută (PBS) de 10,05 miliarde lei, cu 10% mai mult decât în anul precedent, când a avut loc o creștere cu 9% a PBS față de 2014, date publicate de Autoritatea de Supraveghere Financiară. Astfel, anul trecut, sectorul asigurărilor a depășit maximul istoric de 8,94 miliarde lei realizat în 2008, deoarece mai multe companii au ieșit din piață: ASTRA Asigurări, CARPATICA Asig, Asigurări FORTE și Asigurări LIG. Piața asigurărilor din România a înregistrat în primul trimestru al anului 2017 un total de prime brute subscrise, cumulat pentru companiile de asigurări și sucursale, de 2,73 miliarde lei, în creștere cu 8% față de aceeași perioadă a anului precedent. În acest timp, CITY Insurance a devenit lider de piață (cu o cotă de piață de 14,01%), înaintea asigurării ALLIANZ-TIRIAC. În următoarele locuri, asigurătorii includ EUROINS, OMNIASIG VIG, ASIROM VIG, GROUPAMA, NN Asigurări de Viață, GENERALI, BCR Asigurări de Viață și Asigurări UNIQA, potrivit raportului publicat de ASF - Autoritatea de Supraveghere Financiară.

Concluzii

În Europa În comparație cu anul precedent, nu au fost observate schimbări semnificative în modelul de afaceri și strategia întreprinderilor de asigurare sau în profilul general de risc al acestora. Elemente ale strategiilor continuă să fie - printre altele - dezvoltarea de noi produse fără angajamente pe termen lung și rate scăzute, garantate, adesea care nu mai sunt "fixate pentru viață", și aplicarea planurilor de reducere a costurilor care permit un nivel pozitiv al rezultatului tehnic pentru a recăștiga rentabilitatea. Multe companii au lichidat o parte din afacerea lor, în timp ce altele și-au schimbat structura internă de la o filială la o sucursală. Alții s-au axat și pe exercițiile de consolidare a capitalului. Rezultatele profitabilității oferă o estimare cuantificată a vulnerabilității sectorului de asigurări cu o rată scăzută a dobânzii și la o reevaluare pronunțată a primei de risc. Industria a înregistrat un nivel aproape nemodificat al rentabilității. Randamentele în Europa, deși au înregistrat o ușoară îmbunătățire în ultimul trimestru, se situează în apropierea celor mai scăzute din punct de vedere istoric, iar riscurile legate de rentabilitatea scăzută a entităților financiare reprezintă probleme majore pentru sistemul financiar. Randamentele scăzute au afectat mai mult rentabilitatea asigurătorilor de viață, în special în unele țări în care există un stoc mare de contracte cu garanții ridicate. Rata rentabilității capitalului propriu (ROE) pentru compania mediană este de 9,1% în 2016, față de 9,7% în 2015 și de 11% în 2014. Deoarece rata scăzută a dobânzii este în desfășurare, aceste rezultate bune ar trebui să se reducă treptat în viitor.

Piața românească este încă subdezvoltată, cu o mică sumă de prime și o rată de penetrare foarte scăzută a asigurărilor, comparativ cu piețele europene, iar acest lucru nu se va schimba în următorii ani. Rata scăzută de penetrare a asigurărilor de sub 2%, comparativ cu 8%, media europeană ne poate conduce la concluzia că pe această piață există un potențial nedescoperit, iar această tendință poate persista și în următorii ani.

Acest lucru se aplică și în ceea ce privește densitatea asigurărilor, care încă nu atinge 100 EURO / locuitor, comparativ cu media europeană de 2000 EURO, dar și venitul mediu al populației românești ar trebui să fie luat în considerare ca nivel. Structura veniturilor și a cheltuielilor în UE și România sunt foarte diferite și în viitorul apropiat nu putem atinge nivelul veniturilor din țările dezvoltate din Europa, astfel încât să le putem compara. Diferențele majore dintre România și Uniunea Europeană apar și în valoarea primelor încasate la nivelul celor două clase de asigurări (de viață și de asigurări generale). Dacă, la nivelul UE, asigurările de viață dețin 60% din totalul primelor primite, în România acestea nu depășesc 20% din primele brute subscrise. Colapsul pieței investițiilor și încetinirea creșterii economice au limitat capacitatea asigurătorilor de a genera venituri.

Pentru a extinde domeniul de aplicare al opțiunilor de asigurare a disponibilității asigurătorilor, este necesar ca toți participanții interesați - asociații profesionale ale asigurătorilor, intermediarilor, autorităților, să adopte inițiative pentru soluționarea impasului. Eforturile ar trebui îndreptate spre autoritățile care presează să studieze și să permită alternative de plasare în condiții de risc minim. Extinderea și diversificarea categoriilor de instrumente de investiții la care asigurătorii ar putea avea acces trebuie să abordeze și noi domenii, cum ar fi investițiile imobiliare.

Piața asigurărilor din România a încheiat anul 2015, cu o pierdere netă totală de 267,6 milioane de lei, datorită falimentului celui mai mare asigurător din acea perioadă, Astra Insurance. În 2016 lucrurile s-au schimbat. Creșterea economică, un regim fiscal mai relaxat și scăderea ratelor dobânzilor pentru bănci au permis profiturilor mai mari pentru asigurători. Anul 2016 a fost cel mai bun an în ultimii zece, indicatorii de afaceri depășind nivelul de dinaintea crizei. Astfel, redresarea mediului de afaceri, creșterea numărului de salariați în economie și valoarea beneficiilor acestora s-au reflectat atât în evoluția asigurărilor de viață în vânzări și în asigurările de sănătate, cât și în pensiile facultative. În același timp, scăderea continuă a ratelor dobânzilor la nivel local și internațional a susținut apetitul românesc de economisire prin astfel de instrumente financiare, dar piața românească începe să înregistreze o dinamică pozitivă, dar fluctuațiile înregistrate la nivelul acestei piețe în ultimele ani ne-a arătat că lucrurile pot avea o întorsătură surpriză în orice moment. Pe de altă parte, piața asigurărilor din Europa este mai stabilă, educația financiară și venitul mediu al populației joacă încă un rol decisiv.

Bibliografie:

- [1] “The development of European insurance market infrastructure”, Antonina Sholoiko Department of Insurance, Banking and Risk-Management Taras Shevchenko National University of Kyiv
- [2] “Integrarea României în Uniunea Europeană și asigurărilor”, Lect. univ. dr. Gregoriana Carmen Tudoran Universitatea “Petre Andrei” Iași
- [3] www.economica.net
- [4] www.csa.ro
- [5] https://europa.eu/european-union/documents-publications/statistics_ro
- [6] <https://www.insuranceurope.eu>